

## Bijlage 1: lijst met begrippen

### Aardgasvrij-ready

Een gebouw gereedmaken voor een toekomst waarin de verwarming en warm water niet meer afhankelijk is van aardgas. Dit wordt onder andere gedaan door een woning goed te isoleren, energie te besparen en over te stappen op aardgasvrije warmteoplossingen.

### All electric:

Een warmtevoorziening die alleen gebruik maakt van elektriciteit.

### Aquathermie:

Aquathermie is de verzamelterm voor duurzaam verwarmen en koelen met water. Het gaat om warmte en koude uit oppervlaktewater (TEO), afvalwater (TEA) en drinkwater (TED). Aquathermie is één van de alternatieven voor duurzame verwarming uit het Klimaatakkoord.

### Biogas:

Een gas dat ontstaat bij de vergisting van biomassa en gebruikt kan worden als alternatief voor aardgas.

### Biomassa:

Biomassa bestaat uit organisch, natuurlijk materiaal (hout, snoeiafval, zuiveringsslib, afval uit de voedingsindustrie, etc.) en kan verbrand of vergist worden, waarmee energie wordt opgewekt.

### Duurzame energie:

Energie die wordt opgewekt uit natuurlijke, herbruikbare bronnen: biomassa, zon, wind, bodem en water.

### Duurzame warmteoplossingen:

Manieren om gebouwen op een duurzame manier te verwarmen. Daarmee worden warmtebronnen bedoeld die weinig negatieve gevolgen hebben voor het klimaat en geen CO<sub>2</sub> uitstoten.

### Duurzaamheid (duurzame ontwikkeling):

Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die tegemoetkomt aan de levensbehoeften van de huidige generatie, zonder die van de toekomstige generaties tekort te doen.

### Energieneutraal:

Een woning, gebouw, gebied of activiteit is energieneutraal als het energieverbruik op jaarbasis nul is. Daarbij kan ook het energieverbruik van het (bouw)materiaal worden meegenomen.

### Energietransitie:

De omschakeling van gebruik van fossiele energiebronnen, zoals aardgas en aardolie, naar duurzame energiebronnen, zoals zonne-energie, windenergie, geothermie, warmtepompen, etceta.

### College van B&W:

Het college van burgemeester en wethouders, het dagelijks bestuur van de gemeente.

### Communicatie- en participatieplan:

Een plan waarin staat beschreven hoe de gemeente de communicatie richting andere partijen vormgeeft en andere partijen betreft.

#### Energieregio Foodvalley:

Een samenwerkingsverband van 8 gemeenten (Barneveld, Ede, Nijkerk, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal, Wageningen), Waterschap Vallei & Veluwe, Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlijnden, de provincies Gelderland en Utrecht, netbeheerders Alliander en Stedin en vertegenwoordigers van verschillende belangengroepen, waarin de energievoorziening van de regio gezamenlijk wordt ontwikkeld.

#### Geen spijt maatregelen:

Het vervangen van de cv-ketel door een duurzame warmteoplossing is over het algemeen pas de laatste stap in de verduurzaming van een gebouw. Tot die tijd kunt u als inwoner verbetermaatregelen toepassen waar u geen spijt van krijgt.

#### Gelders Energieakkoord:

Een provinciaal samenwerkingsverband van bijna 250 Gelderse organisaties, waarmee gezamenlijk klimaatdoelstellingen worden nagestreefd.

#### Gemeenteraad:

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan binnen een gemeente en bestaat uit een aantal gekozen volksvertegenwoordigers (afhankelijk van de grootte van een gemeente).

#### Geothermie:

Warmte die uit de bodem wordt gehaald en naar woningen wordt gebracht.

#### Klimaatakkoord:

In dit nationale akkoord staan ruim 600 afspraken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan en 49% CO<sub>2</sub>-reductie in 2030 te realiseren. Het einddoel is om in 2050 CO<sub>2</sub>-neutraal te zijn.

#### Klimaatneutraal:

Een woning, gebouw, gebied of activiteit is klimaatneutraal als er geen positief of negatief effect op het klimaat is. In de praktijk betekent dit dat er geen extra CO<sub>2</sub> of andere broeikasgassen vrijkomen.

#### Koppelkansen:

Mogelijkheden die ontstaan doordat de omstandigheden op een bepaalde locatie gunstig zijn om aan de slag te gaan. Denk aan een afgeschreven gasnet, geplande werkzaamheden of een kansrijk bewonerscollectief.

#### Landelijke Leidraad Transitievisie Warmte:

De middelen die landelijk beschikbaar zijn om gemeenten te helpen bij het opstellen van een Transitievisie Warmte. De Leidraad bestaat uit een Startanalyse en een Handreiking voor lokale analyse.

#### Maatschappelijke kosten

Met maatschappelijke kosten worden de kosten voor de hele maatschappij bedoeld. De maatschappelijke kosten zijn een optelsom van allerlei aspecten, zoals de kosten van het gebruiken van een warmtebron, tot het aanleggen van de infrastructuur en de kosten om in een woning gebruik te maken van de warmte.

#### Monitoring:

In beeld brengen en houden van ontwikkelingen. In de warmtetransitie kan dat op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door bij te houden hoeveel CO<sub>2</sub> minder is uitgestoten in vergelijking met een ander jaar. Of door bij te houden hoeveel woningen zijn geïsoleerd of van het aardgas af zijn gegaan.

Netbeheerder:

De organisatie die in een regio zorgt dat het elektriciteits- of gasleidingnetwerk naar behoren functioneert, in dit geval Liander.

Omgevingsvisie:

Een integrale, ruimtelijke langetermijnvisie van een gemeente voor de hele fysieke leefomgeving.

Planbureau voor de Leefomgeving (PBL):

De Nederlandse overheidsinstantie voor het maken van strategische beleidsanalyses op het gebied van milieu, natuur en ruimte.

Regionale Energiestrategie (RES):

Een document van de energieregio, waarin wordt beschreven hoe en waar duurzame energie opgewekt gaat worden.

Schillabel

Een schillabel is het energielabel van een gebouw zonder maatregelen zoals zonnepanelen.

Transitievisie Warmte (TVW):

Een document waarin per gemeente het tijdspad wordt vastgelegd waarop wijken van het aardgas afgaan.

Trias energetica:

De trias energetica is de meest toegepaste manier om energiebesparende maatregelen te nemen, bestaande uit 3 stappen:

- 1) Beperk de energievraag
- 2) Gebruik energie uit hernieuwbare bronnen
- 3) Gebruik eindige (fossiele) energiebronnen efficiënt

Uitvoeringsplan:

Het plan om één gebied (bijvoorbeeld een wijk, buurt of kern) aardgasvrij te maken. Het uitvoeringsplan wordt samen met de bewoners en gebouw eigenaren uit de wijk bepaald. De kosten, kosten voor bewoners/gebouweigenaren en de lokale situatie worden meegewogen.

Warmtenet:

Een netwerk van leidingen met warm water voor de verwarming van huizen en gebouwen. Ook wel stadsverwarming genoemd.

Warmtepomp:

Een elektrisch en energiezuinig alternatief voor de traditionele CV-ketel.

Warmtetransitie:

De omschakeling van fossiele warmtebronnen, zoals aardgas, naar duurzame warmtebronnen, zoals aquathermie, geothermie, duurzame gassen.

Woningcorporatie:

Een organisatie die zich richt op het bouwen, beheren en verhuren van sociale huurwoningen.